

דברים של זכר לחרבן שלא פשטה ברוב ישראל

1. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ס עמוד ב

תניא, אמר ר' ישמעאל בן אלישע: מיום שחרב בית המקדש, דין הוא שנגזור על עצמנו שלא לאכול בשר ולא לשתות יין, אלא **אין** גוזרין גזרה על הצבור אא"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה; ומיום שפשטה מלכות הרשעה, שגזרת עלינו גזירות רעות וקשות, ומבטלת ממנו תורה ומצות, ואין מנחת אותנו ליכנס לשבוע הבן, ואמרי לה: לישוע הבן, דין הוא שנגזור על עצמנו שלא לישא אשה ולהוליד בנים, ונמצא זרעו של אברהם אבינו כלה מאליו, אלא הנח להם לישראל, מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין.

2. תוספות מסכת בבא בתרא דף ס עמוד ב

דין הוא שנגזור על עצמנו שלא לישא נשים - תימה הכתיב פרו ורבו ושמא על אותן שכבר קיימו פריה ורביה קאמר והיינו זרעו של אברהם כלה שלא יוליד אלא בן ובת.

3. רמ"א אבן העזר הלכות פריה ורביה סימן א סעיף ג

ובזמן הזה נהגו שלא לכוף על זה. וכן מי שלא קיים פריה ורביה ובא לישא אשה שאינה בת בנים, כגון עקרה וזקנה או קטנה, משום שחושק בה או משום ממון שלה, אעפ"י שמדינא היה למחות בו, לא נהגו מכמה דורות לדקדק בענין הזיווגים. ואפילו נשא אשה ושהה עמה עשרה שנים לא נהגו לכוף אותו לגרשה, אע"פ שלא קיים פריה ורביה, וכן בשאר ענייני זיווגים. (**ריב"ש סימן ט"ו**), ובלבד שלא תהא אסורה עליו.

4. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ס עמוד ב

ת"ר: כשחרב הבית בשניה, רבו פרושין בישראל שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין. נטפל להן ר' יהושע. אמר להן: בני, מפני מה אי אתם אוכלין בשר ואין אתם שותין יין? אמרו לו: נאכל בשר שממנו מקריבין על גבי מזבח, ועכשיו בטל? נשתה יין שמנסכין על גבי המזבח, ועכשיו בטל? אמר להם: א"כ, לחם לא נאכל, שכבר בטלו מנחות! אפשר בפירות. פירות לא נאכל, שכבר בטלו בכורים! אפשר בפירות אחרים. מים לא נשתה, שכבר בטל ניסוך המים! שתקו. אמר להן: בני, בואו ואומר לכם: שלא להתאבל כל עיקר אי אפשר - שכבר נגזרה גזרה, ולהתאבל יותר מדאי אי אפשר - שאין גוזרין גזירה על הצבור אא"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה, דכתיב: **בבמארה** אתם נארים ואותי אתם קובעים הגוי כולו...

5. שולחן ערוך אורח חיים סימן תקנא סעיף ט

יש נוהגים שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין בשבת זו; ומותר בחומץ של יין; (אגודה ומהרי"ל) ויש שמוסיפין מראש חודש עד התענית, ויש שמוסיפין מי"ז בתמוז. הגה: ומצניעים מראש חודש ואילך הסכין של שחיטה (ר' ירוחם נ"א ח"ג והגהות מיימוני), שאין שוחטים כ"א לצורך מצוה כגון לחולה או שבת או מילה או פדיון הבן וכיוצא בו.

6. תוספות מסכת בבא בתרא דף ס עמוד ב

מים לא נשתה [וכו'] שתקו - וא"ת אמאי לא אהדרו דאפשר במי בורות דפסולין לניסוך כדמשמע בסוכה (**דף מח.**) ואומר ר"י דדבר דהוי ממין שעושין בו ניסוך חשיב כמו דבר עצמו דאי לאו הכי תקשה דישתו יין מבושל דפסול לנסכים ואין להקשות דאפשר במי תותים ויין תפוחים שלא היו יכולין לסבול שלא לשתות בלא מים.